

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Поліщук О.Т. – к.е.н., доцент

Донецький національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця

В процесі свого розвитку підприємства розглядають можливості одержання нових об'єктів інвестування. На сьогоднішній день стало цілком нормальним явище, коли організації здійснюють діяльність у різних країнах, а тому сучасні умови розвитку ринкових відносин, посиленням конкуренції на ринку товарів, робіт та послуг постає проблема удосконалення процесу виробництва та реалізації якісного продукту підприємствами для споживання. Щоб забезпечити успіх підприємству у його фінансово-господарській діяльності необхідно використовувати нові технології та впроваджувати у виробництво принципово нові види продукції, тобто впроваджувати інновації, які, у свою чергу, є необхідною складовою процесу забезпечення успішного, довготривалого та стійкого функціонування підприємства, однією з фундаментальних складових ефективної стратегії та важливим інструментом забезпечення конкурентних переваг.

Ефективне впровадження інновацій значно залежить від якості інформаційної бази щодо економічних, технологічних, соціальних і економічних аспектів інноваційно-інвестиційної діяльності. Розвиток інноваційної діяльності припускає результат її сукупного впливу на всі елементи підприємства. Тому інноваційна діяльність повинна здійснюватися цілеспрямовано та керовано, а інформаційні потоки про інновації вимагають їх систематизації. Достовірною базою для впровадження та управління інноваціями виступає налагоджена система бухгалтерського обліку.

Інвестори вимагають отримувати таку інформацію щодо здійснених ними вкладень або в процесі планування інвестиційної діяльності. Саме потреба у вирішенні цієї проблеми призвела до процесу трансформації бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні відповідно до вимог міжнародних стандартів, що зумовлює необхідність налагодження обліково-аналітичного забезпечення в управлінні інвестиціями та інвестиційною діяльністю в цілому.

Аналіз літературних джерел свідчить про вивченість та опрацьованість питання щодо управління інноваціями та налагодження ефективного обліково-аналітичного

забезпечення. Зазначені питання розкриваються у працях ряду закордонних та вітчизняних дослідників, зокрема, О. О. Ільченко, В. І. Бачинський, В. О. Шевчук, Ф. Ф. Бутинець, О. М. Брадул, О. А. Зоріна, А. М. Герасимович, Я. Д. Крупка, О. В. Мінаков, Л. В. Нападовська, О. І. Пилипенко, М. С. Пушкар, Ю. С. Цаль-Цалко, Й. А. Шумпетер, М. Д. Кондратьєв, П. Ф. Друкер та інші.

Разом з тим, комплексне дослідження системи обліково-аналітичного забезпечення процесу управління інноваціями та його результатів фактично залишилося поза увагою переважної більшості фахівців. Зазначене надало можливість стверджувати, що системне дослідження обліково-аналітичного забезпечення управління інноваційною діяльністю є актуальним у теоретичному і практичному аспектах.

При дослідженні обліково-аналітичного забезпечення інвестиційною діяльністю вагоме місце посідає науково-обґрунтована класифікація об'єктів інвестування - інвестиційних активів, яка базується на ряді відповідних ознак (критеріїв). У випадку невідповідності певного активу хоча б одному з таких ознак, він не повинен визнаватися як інвестиційний. При цьому слід пам'ятати, що вихідним пунктом для виведення такого визначення має бути аналіз ринку, на якому формуються інвестиційні активи.

Ряд дослідників до складу ринку реальних інвестиційних активів відносять підрядний ринок (оснащення, будівельні матеріали, конструкторські, будівельні, монтажні, пусконаладжувальні та інші роботи і послуги), а також ринок, на якому реалізується робоча сила, тобто продається здатність працювати за наймом. Підсумовуючи викладене, можна зробити висновок про те, що функціонування різних видів інвестиційного ринку припускає наявність різноманітних видів інвестиційних товарів, які є предметами придбання та реалізації на такому ринку і виражених у вигляді активів.

Підприємство (організація) вважається інноваційним, якщо воно впровадило будь-яку інновацію за період часу, визначений при обстеженні, відповідно можна стверджувати, що підприємство займається інноваційною діяльністю. Згідно Закону України «Про

інноваційну діяльність» поняття «інноваційна діяльність» визначається як діяльність, що спрямована на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок і зумовлює випуск на ринок нових конкурентоздатних товарів і послуг.

На підприємстві при цьому має бути налагоджена система збору інформації, необхідної для прийняття рішень у процесі впровадження й функціонування поліпшуючих інновацій, повинна враховувати те, що вони впроваджуються у вже існуючі технології зі сформованою методикою одержання інформації. Специфіка організації системи обліково-аналитичного забезпечення в цьому випадку полягає у виділенні центрів витрат, відповідальності та місць виникнення витрат, які відносяться до інноваційного сегменту діяльності організації.

Кожний вид інновацій вимагає власного способу відображення в системі бухгалтерських рахунків та реєстрів, а також відмінні методи аналізу та аудиту. Придбання готової інновації, або створення власних нововведень, різноманітність і цільовий характер багатьох джерел фінансування інноваційної діяльності

науково-виробничих підприємств потребують також класифікації інновацій за способом створення..

Впровадження інновацій на підприємстві має за мету підвищення конкурентоспроможності, вдосконалення господарської діяльності, модернізацію виробничих та управлінських процесів. Таким чином, у процесі здійснення інноваційної діяльності кожне окреме підприємство отримує власні специфічні ефекти. Запровадження ефективних інновацій дає змогу, з одного боку, підприємству отримати конкурентні переваги: покращити конкурентну ситуацію на ринку свого продукту та фінансовий стан, а з іншого – якісно підвищити виробничий потенціал та інтелектуальний потенціал персоналу тощо.

Узагальнюючи слід сказати, необхідно наголосити, впровадження різних видів інновацій дасть змогу побудувати зв'язки в інноваційній діяльності, розробити облікову політику щодо визначення об'єктів обліку та її методики, а також сформувані систему аналітичних показників для аналізу результатів інноваційного виробництва.

Література

1. Про інноваційну діяльність [Електронний ресурс] : закон України від 4 липня 2002 року № 40-IV. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.
2. Про основи державної політики у сфері науки і науково-технічної діяльності : закон України (зі змінами) : станом на 13.12.91 р., №1977-XII // Відомості Верховної Ради. – 1992. – № 12. – ст. 165.
3. Жук В. М. Концептуальні підходи вирішення поверхневих та глибинних проблем обліку інноваційної діяльності / В. М. Жук // Облік і фінанси АПК. – 2011. - № 1. – С. 36-39. <http://elibrary.nubip.edu.ua/11649/1/VMJukStat1.pdf>.